



## LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO NARĖ RADVILĖ MORKŪNAITĖ-MIKULĖNIENĖ

Gedimino pr. 53, LT- 01109 Vilnius Tel. (8~5) 239 6557 El.p. [radvile.morkunaite@lrs.lt](mailto:radvile.morkunaite@lrs.lt)

Kultūros ministrui  
p. Mindaugui Kvietkauskui

2019-02-05  
Vilnius

### DĖL LIETUVOS KULTŪROS TARYBOS SKIRSTOMŲ LĖŠŲ IR ISTORINĖS ATMINTIES PROJEKTŲ FINANSAVIMO

Kreipiuosi į Jus dėl motyvų, kuriais grindžiant Lietuvos kultūros taryba atsisakė skirti stipendiją paraiškai dėl autentiškos Lietuvos Laisvės kovų dalyvių uniformos atkūrimo ir kūrybiško pristatymo visuomenei<sup>1</sup>, kurie kelia abejones dėl priimto sprendimo objektyvumo.

Iš pateiktos LKT sprendimo argumentacijos susidaro įspūdis, kad galėjo būti atsisakyta stipendiją suteikti ne dėl objektyvių priežasčių, bet būtent dėl projekto tematikos, nes ji tiesiogiai susijusi su Lietuvos ginkluotu pasipriešinimu sovietinei okupacijai. Anot LKT, paraiškos autorius pasirinko nepakankamai aktualią temą, kuri be to dar esą gali būti vertinama nevienareikšmiškai. Savo vertinime LKT teigia, kad projektinėje paraiškoje „*nepagrįstas temos aktualumas dėl nevienareikšmiškai vertinamos pasirinktos temos. Partizaninis karas yra labai jautri tema, ir abejonių kelia tai, ar bet kokios simbolikos (uniformos ir t.t.) perkūrimas ir interpretavimas yra tinkamas meninis objektas, nes neaiškus yra rezultatas ir reakcija į jį*“.

Noriu atkreipti Jūsų dėmesį, kad LKT ir jos ekspertų darbo grupė kelia abejones dėl partizaninio karo „nevienareikšmiškumo“ ir nepakankamo temos „aktualumo“ būtent tada, kai Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu minime 110-ąsias Jono Žemaičio-Vytauto, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio lyderio ir anuometinio Valstybės vadovo, gimimo metines; kai minime 1949 m. vasario 16 d. Laisvės Kovos Sąjūdžio Deklaracijos 70-ąsias metines (kuri yra oficialiai pripažinta Lietuvos Respublikos teisės aktu) ir didžiuojamės partizanų testamentu dabarties Lietuvai; kai ką tik Laisvės premija pagerbėme septynis gyvus partizanus, Lietuvos Laisvės Kovos Sąjūdžio tęsėjus, ir visus kovojusius už Lietuvos laisvę.

Pažymėtina, kad Lietuvos Laisvės kovų laikotarpis yra pernelyg mažai tyrinėjamas, tyrėjams ir tyrimų vykdymui trūksta lėšų. Dažnai istorinės atminties išsaugojimu ir sklaida užsiima pavieniai asmenys savo iniciatyva. Būtent tokių iniciatyvų svarbos - ypač, kai jos yra tęstinės ir kai paraiškos autorius jau yra ne kartą pademonstravęs kokybiškus veiklos rezultatus šioje srityje - valstybės institucijos neturėtų sumenkinti. Atsižvelgiant į tai, kad istorinės atminties iškraipymas ir menkinimas yra vienas iš Kremliaus vykdomo informacinio karo tikslų, nuoseklus mūsų pačių

<sup>1</sup> <https://www.15min.lt/naujiena/aktualu/lietuva/stipendijos-partizanun-uniformos-atkurimui-prases-dizaineris-g-paulauskas-isgirdo-neaktualu-56-1095424>

naratyvas apie ginkluotą pasipriešinimą okupacijai yra ypač svarbus.

Tuo pačiu kyla abejonė ir dėl LKT ekspertų kvalifikacijos vertinant tokio pobūdžio projektus, panašu, jie gali būti nepakankamai giliai susipažinę su tematika ir nepasirengę kompetetingai ir visapusiškai atsižvelgti į Lietuvos Laisvės kovos istorinę ir valstybinę reikšmę.

Todėl prašau Jus peržiūrėti šį atvejį ir pateikti savo vertinimą. Taip pat prašau informuoti, kokiomis konkrečiomis priemonėmis ketinate užtikrinti, kad Jūsų vadovaujamoje Lietuvos kultūros srityje būtų stiprinamas istorinės atminties apie Lietuvos laisvės kovas finansavimas.

Pagarbiai

Lietuvos Respublikos Seimo narė  
Laisvės premijos komisijos pirmininkė

Radvilė Morkūnaitė-Mikulėnienė